



Folketingets Socialudvalg

Sagsnr. 2015 - 1879

Dato: 27.03.2015

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 27. februar 2015 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholds endelige svar på spørgsmål nr. 228 (SOU alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 228:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 21. februar 2015 fra Carina Olsen, jf. SOU alm. del - bilag 151, og herunder redegøre for reglerne i forbindelse med kommunernes udøvelse af det kommunale skøn på det sociale område, endvidere hvilke retningslinjer der er for udøvelse af skønnet, og om kommunen har fri ret til at udøve skønnet uden at inddrage borgernes syn på afgørelsen. Endvidere bedes ministeren redegøre for, hvilke muligheder en borger har for at klage over skønsmæssige afgørelser.”

Svar:

Den konkrete henvendelse drejer sig om skønsmæssige afgørelser generelt på det sociale område og om borgerens mulighed for at klage over sådanne afgørelser.

Når en myndighed træffer afgørelse på det sociale område, skal det ske med hjemmel i lovgivningen. Den konkrete lovgivning kan indebære, at myndigheden skal udøve et skøn, når den træffer afgørelse i en sag

De bestemmelser, der giver en myndighed mulighed for at foretage et skøn, betyder ikke, at myndigheden kan foretage et »frit skøn«, når den træffer afgørelse. Myndighedens skøn er et skøn, der er undergivet en række retlige begrænsninger. Når der i loven er angivet en vis ramme for en bestemmelses anvendelse, er der også dermed angivet en vis binding i administrationen af bestemmelsen med hensyn til, hvilke momenter der skal inddrages i vurderingen. Hvor langt denne binding rækker, afgøres ved en fortolkning af de enkelte lovbestemmelser.

Om borgerens inddragelse i sager på det sociale område gælder efter retssikkerhedslovens § 4, at borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag, og at kommunen skal tilrettelægge behandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed.

Herudover gælder forvaltningslovens regler om blandt andet partshøring og begrundelse.

Afgørelser efter den sociale lovgivning kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, når det fremgår af lovgivningen. Det gælder blandt andet for langt de fleste afgørelser efter lov om social service uafhængigt af om der er tale om skønsmæssige afgørelser.

De er fastsat i retssikkerhedslovens § 69, at Ankestyrelsen kan efterprøve retlige spørgsmål.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (L 169 2001-2002 2. samling), at klageinstansens bedømmelsesgrundlag er gældende ret, og at prøvelsens omfang derved er styret af samme retlige principper, som gælder for domstolene.

Disse principper er beskrevet i blandt andet besvarelsen af spørgsmål 2 til det nævnte lovforslag. Det fremgår heraf, at den retlige efterprøvelse omfatter bl.a. følgende:

- Almene juridiske spørgsmål.
- Fortolkning.
- Overensstemmelse med forvaltningsretlige principper.
- Sagsbehandlingen.
- De faktiske omstændigheder.

Hvis en bestemmelse indeholder muligheden for at foretage et skøn, skal klageinstansen herudover efterprøve:

- om der er blevet foretaget et individuelt skøn, hvor det er forudsat i loven, at der skal foretages et skøn (myndigheden har ikke »sat skøn under regel«),
- om de kriterier, der er blevet anvendt, er lovlige,
- om der er taget uvedkommende hensyn,
- hvilke kriterier, der skal indgå i den konkrete vurdering,
- om alle relevante kriterier er inddraget,
- om prioriteringen mellem de valgte kriterier er i overensstemmelse med almindelige retsprincipper, fx lighedsgrundsætningen,
- om afvejningen er i overensstemmelse med prioriteringsregler, der eventuelt måtte være forudsat i den sociale lovgivning.

Ankestyrelsen kan således på baggrund af en klage over en skønsmæssig afgørelse tage stilling til, om afgørelsen er truffet i overensstemmelse med gældende ret, og herunder om afgørelsen ligger inden for rammerne af de relevante be-

stemmelser i den sociale lovgivning, og om skønnet er foretaget lovligt. Ankestyrelsen kan som udgangspunkt ikke tilsidesætte et lovligt udøvet skøn.

Manu Sareen

/ Anita Hørby